

(II)

LỤC HÀNH HẠ LỘ

[Đường bộ mạn dưới]

Từ hòn Dương Khảm [Ko Chang],⁽¹⁾ cửa biển Đồng Lớn [Paknam Khlong Yai/Laem Sok],⁽²⁾ đi đường thủy vào sông đến xóm Lê Lưu [Tha Chet],⁽³⁾ lên bờ đi đường bộ, lại qua sông lớn, sông rộng khoảng 15 tầm, nước sâu 5 thước, màu đỏ, qua bờ bên tây đường đi hai bên thoáng đảng ruộng nương, đi 2 dặm⁽⁴⁾ đến mương Đồng Lớn. Từ mương Đồng Lớn, đường theo hướng tây bắc, cách mương khoảng 1 dặm là sông, có cầu qua, cầu dài khoảng 16 tầm, qua cầu đến lộ, hai bên lộ núi rừng từng chòm tạp nhạp, đi 1 ngày đến Sông Viên [Khlong],⁽⁵⁾ sông rộng khoảng 70 tầm, nước sâu 12 thước.

Từ Sông Viên qua bờ bên kia, đường theo hướng tây bắc, hai bên núi rừng từng chòm tạp nhạp, đi 1 ngày đến sông lớn Chân Bôn [Mae Nam Chantaburi],⁽⁶⁾ sông rộng khoảng 30 tầm, nước sâu 5 thước, qua sông là đến thành Chân Bôn [Chantaburi].⁽⁷⁾

Từ thành Chân Bôn, đường theo hướng tây, hai bên núi rừng từng chòm tạp nhạp hoang vắng, đi 1 ngày đến xóm Phó Uyển [Na Yai Am],⁽⁸⁾ phía đông bắc lộ có Núi Ngọc [Khao Thalai], Phật Vương hằng năm sai quan đến lấy ngọc, xứ này đất gò bằng phẳng bao quanh một vùng, nhiều người Đường [Hoa], dân trồng cây thuốc lá, hồ tiêu.

Từ xóm Phó Uyển đến Khém Nọ [Kaeng Hangmaew]⁽⁹⁾ là nguồn sông, sông rộng khoảng 14 tầm, nước sâu 1 thước, qua bờ bên kia, đường theo hướng tây, hai bên núi rừng tươi tốt, đi 1 ngày đến sông lớn Phật Sẻ [Pak Nam Prasae],⁽¹⁰⁾ sông rộng khoảng 16 tầm, nước sâu 4 thước, qua bờ bên kia, đường sá quanh co, núi rừng tươi tốt, đi một ngày đến nguồn sông Bàn Trăm [Wang Chang].⁽¹¹⁾

Từ nguồn sông Bàn Trăm đường theo hướng tây bắc, hai bên núi rừng từng chòm tạp nhạp, đi 1 ngày đến sông lớn Lô Đốn [Khlong Yai],⁽¹²⁾ sông rộng khoảng 7 tầm, nước sâu 1 thước, qua sông thì đến mương Lô Đốn [Nong Yai].⁽¹³⁾

Từ mương Lô Đốn đường theo hướng tây bắc, quanh co, hai bên núi rừng hoang vu, lau sậy ruộng nương, đi 2 ngày đến xóm Băng Kha Sỏi [Bang Plasoi/Chonburi].⁽¹⁴⁾

Từ Băng Kha Sỏi, đường theo hướng bắc, hai bên hoang vắng, lau sậy rừng tạp, dân cư ruộng nương, đi 1 ngày đến mương Bắc Niêu [Paetriu],⁽¹⁵⁾ là giáp với đường trên.

CHÚ THÍCH

1. Dương Khảm, hòn, 楊坎 (石丸), Ko Chang.

2. Đồng Lớn, hải môn, 全 齊 海 門, cửa biển Paknam Khlong Yai/ Laem Sok, Đồng Lớn chuyển nghĩa từ tiếng Thái tên sông Khlong Yai (Khlong = sông, Yai = lớn). [*Bản T-S* âm Đồng Lân và không đối chiếu].
3. Lê Lưu, xóm, 黎 劉 站, xóm này có thể là nơi nay ứng với thị trấn Tha Chet (?).
4. Nguyên văn là chữ “canh/ 更”, sai từ chữ “lý/ 里” hai chữ gần giống nên có thể sắp chữ sai, trong *Tập lục* này, đơn vị “canh” chỉ áp dụng cho đường thủy, tôi đã hiệu đính, đổi là “lý”, dịch là “dặm”.
5. Viên, sông, 員 江, sông Khlung.
6. Chân Bôn, sông lớn, 真 奔 大 江, Mae Nam Chantaburi.
7. Chân Bôn, thành, 真 奔 城, tỉnh lỵ Chantaburi.
8. Phó Uyển, xóm, 付 宛 站, địa danh này ứng với nơi nay là thị trấn Na Yai Am/ Nong Khla. Bản đồ của Cục bản đồ Bộ Tổng tham mưu QĐNDVN (1990) ghi là Nong Khia.
9. Khém Nọ, (訖 欠)(口 怒), Kaeng Hangmaew.
10. Phạt Sẻ, sông lớn, 佛 鴿 大 江, Mae Nam Prasae.
11. Bàn Trăm, sông, 盤 霖 江, Ban Phe/ Khao Laem Ya.
12. Lô Đốn, sông lớn, 爐 嫩 大 江, Khlong Yai.
13. Lô Đốn, nương, 爐 嫩 茫, thị trấn Nong Yai.
14. Băng Cà Sỏi, xóm, 冰 檣 礪 站, Bang Plasoi, tên gọi cũ, nay là thành phố/ tỉnh lỵ Chonburi. [Cà, *Bản T-S* âm Kha].
15. Bắc Niêu, nương, 北 (扌 芾) 茫, Paetriu, tên gọi cũ, nay là thành phố Chachoengsao.